

Samarbetsavtal om strategisk utveckling, tillväxt och lönebildning i Tjänstesektorn

1 Allmänna utgångspunkter och syfte

Parterna har konstaterat att det föreligger ett behov av att skapa ett övergripande avtal för samarbete inom Tjänstesektorn. Samarbetet bygger på utveckling och utgår från framåtsyftande dialog som har grunden i ett antal gemensamt fastslagna utgångspunkter.

Tjänstesektorn lever idag i en allt mer global verksamhetsmiljö som präglas av snabb teknisk utveckling och ökat konkurrenstryck såväl nationellt som internationellt. Tjänstesektorn har dessutom stora företagsvisa olikheter i förutsättningar inom sig.

En förutsättning för väl fungerande kollektivavtalsmodeller är hög representativitet för de avtalsslutande parterna något som i sin tur skapar möjlighet för att kollektivavtalen får en hög täckningsgrad. Kollektivavtalsmodellerna ska främja goda relationer mellan arbetsgivare, medarbetare och dess fackliga organisationer. Parterna ser positivt på organisering av medlemmar på ömse sidor. De centrala parterna ska skapa bra förutsättningar för förtroendefulla relationer ute i företagen.

Genom detta avtal tar parterna ett gemensamt ansvar för att utveckla väl fungerande avtalsmodeller för Tjänstesektorns företag och medarbetare utifrån medarbetar- och företagsperspektiv i olika branscher.

Parterna avser också att agera gemensamt i näringspolitiska frågor som bidrar till Tjänstesektorns utveckling. På detta sätt främjar parterna utveckling, lönsamhet och konkurrenskraft inom Tjänstesektorn.

Parterna har även träffat överenskommelse om Tjänstesektorns förhandlingsavtal kallat Förhandlingsavtalet enligt **Bilaga 1**.

2 Gemensam Utvecklingsverksamhet och Tjänstesektorns Utvecklingsråd

Inom ramen för samarbetsavtalet skapas en gemensam utvecklingsverksamhet. Som samlade kraft för denna bildas Tjänstesektorns Utvecklingsråd bestående av ledande företrädare för berörda parter. Rådet består av lika många representanter från vardera arbetsgivar- och arbetstagersidan. Rådet utser inom sig ordförande och en eller flera vice ordförande. Rådet sammanträder minst två gånger årligen och kan därutöver sammanträda på endera partens begäran. Rådet har tjugo ledamöter. Arbetsgivarparten utser därav tio ledamöter och de fackliga parterna enligt detta avtal tio ledamöter tillsammans.

Utvecklingsrådets uppgifter:

- Leda arbetet med den gemensamma utvecklingsverksamheten
- Följa upp resultatet
- Uppmuntra branschövergripande studier och lösningar
- Följa och främja tillämpningen av detta avtal
- Vissa uppgifter enligt Förhandlingsavtalet

Rådet tillsätter ett Arbetsutskott med representanter för samtliga parter enligt detta avtal som sammanträder regelbundet för förberedelser av Rådets möten och behandlar mellan mötena uppkommande frågor som faller inom Rådets ram.

Arbetsutskottet består av sammanlagt fyra representanter varav två från arbetsgivarparten och två totalt från arbetstagarparterna.

För det löpande utvecklingsarbetet inrättas fyra permanenta Utvecklingsgrupper. Antalet medlemmar i respektive grupp bestäms av Utvecklingsrådet.

Grupperna arbetar på direkta uppdrag av Tjänstesektorns Utvecklingsråd och rapporterar regelbundet om gruppens arbetsresultat vid Rådets möten. Grupperna kan även själva föreslå uppdrag för Rådet att besluta om.

Följande Utvecklingsgrupper med tillhörande arbetsområden tillsätts:

Lag- och avtalsgruppen

Arbetar i första hand med följande utvecklingsfrågor:

- Hantering av nya nationella lagar eller EG-direktiv i kollektivavtal
- Utredda i vilka frågor som gemensamma/enhetliga regelverk för tjänstesektorn kan utarbetas
- Arbetstidsfrågor
- Arbetsmiljö och rehab-frågor
- Omställningsfrågor
- Anställningsformer
- Titta på förutsättningar för verksamhetsanpassade avtalslösningar och förenklade regelverk

Lönebildningsgruppen

Arbetar utifrån Tjänstesektorns förutsättningar med lönebildningsfrågor, såsom tillämpning och utveckling av befintliga löneavtal samt skapande av förtroende för lönebildningsavtalen hos såväl företag som medarbetare. Arbetet ska vara framåtsyftande. I arbetet kan även avtalsrelaterade kompetensutvecklingsfrågor ingå.

Tjänstesektorns framtidsgrupp

Har en fri roll med att utveckla idéer och framtida avtalslösningar. Ska också studera utvecklingen på arbetsmarknaden avseende framtida värderingar och förväntningar på avtal och respektive organisationer. Gruppen ska ha ett omvärldsbevakningsuppdrag för dessa frågor i ett globalt perspektiv. Pilot- och försöksmodeller för nya avtalskonstruktioner ska kunna prövas.

Ekonomi- och näringspolitiska gruppen

Består av ekonomer och utredare från parterna. Gruppen ska förse parterna med ekonomiska underlag om utvecklingen i tjänstesektorns företag. Vidare ska gruppen arbeta med gemensamma påverkansfrågor i syfte att stärka tjänstesektorns position på arbetsmarknaden och bedriva påverkansarbete i gemensamma intressefrågor. Gruppen ska i övrigt kunna genomföra utredningar på beställning av Tjänstesektorns Utvecklingsråd. Vid behov kan parterna anlita experter för särskilda utredningar.

3 Giltighetstid

Parterna är överens om att avtalet träder i kraft den 1 oktober 2009 och gäller tills vidare med 6 månaders ömsesidig uppsägningstid. Om uppsägning sker av någon part i detta avtal, kan annan part efter anmälan inom en månad, utträda ur avtalet vid samma tidpunkt.

Bilaga 1

Tjänstesektorns förhandlingsavtal

Parterna förbinder sig att, för avtalsområde där överenskommelse särskilt träffats därom, följa detta avtal i sina förhandlingar om gemensamma förbundsavtal och/eller branschavtal (kollektivavtal på förbunds nivå) för sina medlemmar. Parterna ska anmäla de områden som omfattas av förhandlingsavtalet till Utvecklingsrådet som för förteckning över dessa.

Vid ändrad lagstiftning om medling eller om konfliktregler kan part begära att detta avtal blir föremål för nya förhandlingar.

§ 1 Avtalets syfte

Syftet med förhandlingsavtalet är att ge parterna förutsättningar att utan stridsåtgärder genomföra konstruktiva avtalsförhandlingar med balanserade resultat. Förhandlingarna ska bedrivas med utgångspunkt i det som anges i Samarbetsavtal om strategisk utveckling, tillväxt och lönebildning i Tjänstesektorn. Genom detta avtal tar parterna ett gemensamt ansvar för lönebildningen på sin del av arbetsmarknaden.

Parterna förbinder sig genom detta avtal

- att bedriva förhandlingsarbete i enlighet med god sed på arbetsmarknaden
- att ta ansvar för ingångna avtal i överensstämmelse med god sed på arbetsmarknaden samt
- att ej utforma stridsåtgärder i strid mot vad som är att anse som god sed på arbetsmarknaden

§ 2 Allmänna riktlinjer

Kollektivavtalen bidrar till att stärka företagens konkurrensförmåga och tillväxt, vilket gagnar sysselsättning, utveckling och trygghet.

Vidare ska arbetsorganisation, lönesättning och arbetsvillkor utformas till stöd för goda arbetsresultat, utvecklande arbeten och bättre kompetens.

Utgångspunkten är att nya kollektivavtal ska kunna träffas innan de föregående löpt ut. Avtalsperiodernas längd avgörs av parterna inom respektive avtalsområde.

Parterna är överens om att representanter i avtalsdelegationer på respektive avtalsområde ska vara väl förankrade i berörd bransch.

§ 3 Tidplan för förhandlingar om kollektivavtal

Vid omförhandling av förbundsavtal eller branschavtal ska parterna planera och genomföra förhandlingsarbetet med avsikt att slutföra förhandlingarna innan det föregående avtalet ska löpa ut.

De respektive avtalsparter som omfattas av detta avtal ska för respektive område, om inte annat överenskommes, inleda förhandlingarna i god tid före utlöpningsdagen med att parterna framställer sina krav dock senast 2 månader före avtalets utlöpningsdag. De krav som ställs i förhandlingarna inom berört avtalsområde ska på begäran särskilt kunna motiveras.

Parternas avsikt är att undvika stridsåtgärd som långsiktigt skadar verksamheten inom avtalsområdet eller som i onödan drabbar tredje man eller som är till fara för samhället.

§ 4 Tjänstesektorns förhandlingsutskott

Tjänstesektorns utvecklingsråds uppgift är att vårda samarbets- och förhandlingsavtalen och se till att dess regler och syften respekteras. Rådet utser Tjänstesektorns förhandlingsutskott som består av sammanlagt fyra representanter varav två från arbetsgivarparten och två totalt från arbetstagarparterna.

§ 5 Uppgifter och befogenheter för Tjänstesektorns förhandlingsutskott

I det fall parterna inom något område som omfattas av detta avtal inte kan enas i förhandlingar om förbunds- eller branschavtal kan de berörda parterna enas om att föra ärendet till Tjänstesektorns förhandlingsutskott. Utskottets uppgifter blir då primärt att :

- be parterna utreda och/eller precisera enskilda förhandlingsfrågor samt verka för att parterna söker förhandlingslösningar i uppkomna skiljaktigheter
- om berörda parter ej kan enas tillsätta opartiska förhandlingsledare med befogenheter angivna i § 6

Har parterna inte hänfört ärendet till Tjänstesektorns förhandlingsutskott enligt ovan gäller istället bestämmelserna om medling i Medbestämmandelagen.

§ 6 Befogenheter för opartisk förhandlingsledare

Efter egen bedömning om vad som enligt förhandlingsavtalets syfte och riktlinjer är till gagn för parternas förhandlingsarbete kan opartisk förhandlingsledare på eget initiativ besluta om följande åtgärder:

- ålägga parterna att utreda eller precisera enskilda förhandlingsfrågor
- lägga egna förslag till lösning av förhandlingsfrågorna, samt
- skjuta upp av part varslade stridsåtgärder till dess alla tänkbara möjligheter till en lösning är slutgiltigt uttömda, dock längst fjorton kalenderdagar.

Opartisk förhandlingsledares uppgifter och befogenheter enligt detta avtal gäller under hela förhandlingsförloppet och träder i stället för bestämmelserna om medling i Medbestämmandelagen.

§ 7 Retroaktivitet

Om av facklig organisation varslad stridsåtgärd träder i kraft går alla anspråk på retroaktiv tillämpning av lön eller annan ersättning förlorade.

§ 8 Arbetskonflikt

Om arbetskonflikt brutit ut kan Tjänstesektorns förhandlingsutskott föreskriva att parts stridsåtgärder temporärt ska avbrytas om detta gagnar förhandlingsläget. Sådant beslut kan komma till stånd på förhandlingsutskottets egna initiativ eller på begäran av tillsatta opartiska förhandlingsledare. Beslutet ska föregås av respektive förbunds- eller avtalsparters hörande.